1769

ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๗๐๔๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๑๒๑๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๕๔๑๑
ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้แจ้งแนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

๒. ให้ยกเลิก

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ [เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐและแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง)]

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ (เรื่อง แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ)

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย)

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญ กรณีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ)

/ในการนี้ ...

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินคดีและการดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งมิให้เกิดความสับสนในการนำแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีเดิมมาใช้ปฏิบัติ จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ ดังกล่าวข้างต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัฒน์ จันทร์สุข)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๔๑

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 19846
วันที่ 28 กย 2569 เวลา ... น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว๕๔๑๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กันยายน ๒๕๖๙

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 10984
วันที่ 28 กย 2569
เวลา

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๖๗๘ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๗๗๗ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
เลขที่รับ 387
วันที่ ๒๔ กย ๒๕๖๙
เวลา ... น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๑/ว ๓๖๖๕
ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๔๙
ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งแนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้จังหวัดแจ้งสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

๒. ให้ยกเลิก

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ [เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง)]

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ (เรื่อง แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ)

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วมีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย)

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญ กรณีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ)

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/ เพื่อให้...

เพื่อให้การดำเนินคดีและการดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งมิให้เกิดความสับสนในการนำแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีเดิมมาใช้ปฏิบัติ จึงขอให้จังหวัดแจ้งสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัดน์ พงษ์สิทธิถาวร)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมาย
กลุ่มงานคดี
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน พันจ่าตรี จักษ์กรี ขจรจิตร์ โทร. ๐๘๑-๑๗๓-๑๐๙๗

บันทึกข้อความ

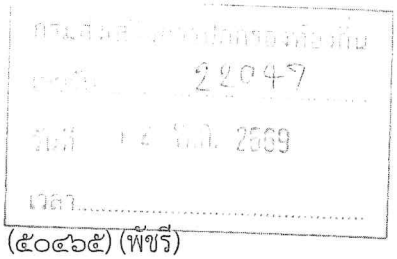

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๒๘๔๙, (๕๐๔๖๕) (พัชรี)

ที่ มท ๐๒๐๘.๑/ว ๓๖๐๕ **วันที่** ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ ลงมติเห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

๒. ให้ยกเลิก

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ [เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง)]

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ (เรื่อง แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ)

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย)

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญ กรณีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ)

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายภาสกร บุญญลักษม์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

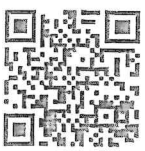

เอกสารแนบ

สำนักกฎหมาย สป.
เลขรับ 1711
วันที่ 28 เม.ย. 2569
เวลา 15:43 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 1430
วันที่ 27 เม.ย. 2569
เวลา 10.18 น.
กระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๔๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๒๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๗๙ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๘๐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๒๐ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ และ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕) เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๔ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ

๑.๑ แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

๑.๑.๑ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งความร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างทนายความยื่นฟ้องคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดเอง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดังกล่าวถูกเอกชนฟ้องเป็นคดีอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดี ถ้าพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่าง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีสิทธิว่าจ้างทนายความดำเนินคดีได้

๑.๑.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ กรณีคดีใกล้ขาดอายุความ

เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐใช้ความระมัดระวังในการดำเนินคดีเพื่อมิให้คดีขาดอายุความหรือพ้นกำหนดเวลาฟ้องคดี และในกรณีที่ต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ หากคดีใกล้ขาดอายุความหรือใกล้พ้นกำหนดเวลาฟ้องคดี และยังไม่สามารถส่งข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการรับสภาพหนี้เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น

/๑.๑.๓ ...

๑.๑.๓ การดำเนินคดีที่ขาดอายุความ

กรณีคดีขาดอายุความแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่เอารัดเอาเปรียบเอกชนด้วยการคาดหวังว่า เอกชนอาจไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้คดี เพราะความไม่รู้กฎหมายหรือความหลงลืม หรืออาจขาดนัดยื่นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะมีผลให้การอำนวยความยุติธรรมของรัฐขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๑.๒ แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อบรรเทาความสูญเสียและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่รัฐและเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของทางราชการ กรณีหน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองเป็นคดีเดียวหรือหลายคดีในประเด็นเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เช่น กรณีคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม (การทางพิเศษแห่งประเทศไทย) แล้วมีคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ซึ่งนำไปสู่การฟ้องคดีในศาลปกครองสูงสุด โดยผลของคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้น ให้หน่วยงานของรัฐต้องชดใช้ค่าเสียหายหรืออื่นใด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นอาจดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาทเพื่อบรรเทาความเสียหายของรัฐและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอย่างโปร่งใส ชอบด้วยกฎหมายและคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๒. แนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ฟ้องคดีหรือถูกฟ้องคดีปกครอง

๒.๑ กรณีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง

๒.๑.๑ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครองเป็นการล่วงหน้า และดำเนินการหรือประสานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๒.๑.๒ มอบอำนาจในการดำเนินคดีปกครองในนามคณะรัฐมนตรีในศาลปกครองให้พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดีปกครองทุกศาลและทุกชั้นศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาใดได้ทุกประการไม่ว่าจะเป็นไปในทางจำหน่ายสิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้นิติกรไปดำเนินการใด ๆ แทน

/๒.๑.๓ ...

๒.๑.๓ กรณีที่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดีในคดีปกครองที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดีด้วย ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำการมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดี หรือผู้ถูกฟ้องคดี ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในการดำเนินคดีทุกศาลและทุกชั้นศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาใดได้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นไปในทางจำหน่ายสิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้นิติกรไปดำเนินการใด ๆ แทน

๒.๒ กรณีเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรง

๒.๒.๑ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครองเป็นการล่วงหน้า และดำเนินการหรือประสานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๒.๒.๒ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำการมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดี ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในการดำเนินคดีทุกศาลและทุกชั้นศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาใดได้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นไปในทางจำหน่ายสิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้นิติกรไปดำเนินการใด ๆ แทน

๓. แนวทางในการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญ

๓.๑ แนวทางปฏิบัติกรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

๓.๑.๑ กรณีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

๓.๑.๑.๑ มอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำหนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาที่ได้รับแจ้งจากศาลรัฐธรรมนูญเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการจัดทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจง คำขอ คำคัดค้าน หรือคำร้องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีในศาลรัฐธรรมนูญ ในนามคณะรัฐมนตรี ผู้ถูกร้อง โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมคำชี้แจงฯ พร้อมเอกสารหลักฐานเป็นการล่วงหน้า และดำเนินการหรือประสานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

/๓.๑.๑.๒ ...

๓.๑.๑.๒ มอบอำนาจให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับมอบอำนาจจากคณะรัฐมนตรี ในการยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจง คำขอ คำคัดค้าน หรือคำร้องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีในศาลรัฐธรรมนูญของคณะรัฐมนตรี การรับทราบคำสั่งศาล การขอสำเนาเอกสาร และดำเนินการอื่นใดทั้งปวงเกี่ยวกับคดีหรือกระบวนพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญจนกว่าคดีจะแล้วเสร็จ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้นิติกรไปดำเนินการใด ๆ แทน

๓.๑.๑.๓ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เสนอผ่านรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีต่อไป

๓.๑.๒ กรณีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

๓.๑.๒.๑ อาจมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำหนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาที่ได้รับแจ้งจากศาลรัฐธรรมนูญเสนอนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการจัดทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจง คำขอ คำคัดค้าน หรือคำร้องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีในศาลรัฐธรรมนูญ ในนามของผู้ถูกร้อง รวมทั้งประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมคำชี้แจงฯ พร้อมเอกสารหลักฐานเป็นการล่วงหน้า และดำเนินการหรือประสานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๓.๑.๒.๒ กรณีที่มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำการมอบอำนาจจากผู้ถูกร้องให้พนักงานอัยการเป็นผู้รับมอบอำนาจเพื่อดำเนินการในการยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจง คำขอ คำคัดค้าน หรือคำร้องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีในศาลรัฐธรรมนูญของผู้ถูกร้อง รวมทั้งการรับทราบคำสั่งศาล การขอสำเนาเอกสาร และดำเนินการอื่นใดทั้งปวงเกี่ยวกับคดีหรือกระบวนพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญจนกว่าคดีจะแล้วเสร็จ

อนึ่ง กรณีที่รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย

๓.๒ แนวทางปฏิบัติกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย

๓.๒.๑ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการประสานการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๒.๑.๑ ในกรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ให้เร่งนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วนและมีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำคำชี้แจงในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการด่วน หากเสร็จแล้วให้เร่งจัดส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเตรียมการไว้ล่วงหน้าสำหรับประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ โดยที่หน่วยงานนั้น ๆ ไม่ต้องส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ

/๓.๒.๑.๒ ...

๓.๒.๑.๒ ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความเห็นเพื่อประกอบการวินิจฉัย ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญส่งหนังสือดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรี

๑.๑) กรณีขอให้แสดงความเห็นเป็นหนังสือหรือเอกสาร ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำคำชี้แจงในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการด่วน เมื่อได้รับความเห็นแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำสรุปความเห็นของทุกหน่วยงานเป็นความเห็นเดียวแล้วนำเสนอนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนแจ้งไปยังศาลรัฐธรรมนูญ

๑.๒) กรณีขอให้ส่งผู้แทนไปให้ถ้อยคำ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบโดยด่วน เพื่อมอบหมายให้ผู้แทนไปทำการชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป และให้ประสานกับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเพื่อแจ้งการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปร่วมชี้แจงด้วย

๒) กรณีศาลรัฐธรรมนูญส่งหนังสือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยให้แสดงความเห็นเป็นหนังสือหรือเอกสารหรือขอให้ส่งผู้แทนไปให้ถ้อยคำโดยส่งหนังสือให้หน่วยงานโดยตรง ให้หน่วยงานนั้นแจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ

๓.๒.๒ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งคำวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบทุกครั้ง และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป หากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ทั้งนี้ รวมถึงกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะรัฐมนตรีไม่ได้เสนอ และนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางในข้อ ๓.๒.๑ และข้อ ๓.๒.๒ โดยอนุโลม

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๙ ลงมติเห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ

๒. ให้ยกเลิก

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ [เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง)]

/๒.๒ ...

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ (เรื่อง แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทของหน่วยงานของรัฐ)

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และกรณีมีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย)

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีในศาลรัฐธรรมนูญ กรณีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ)

จึงเรียนยืนยันมา และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ มท ๐๑๐๒/ 1375
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(นายชัยวัฒก ควงสอดศรี)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย
27 เม.ย. 2569

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๓๒ (อริสรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

27 เม.ย. 2569